Yne 1 mongo.

Bykli oronuudiin proletaarnuud negedegty!

BURIAAD-MONGOLIIN YNEN

1936 onii DEKAABRI 24
№ 294 (2027)
ULAAN-YDE KOTO ● 13-daki ZILEE GARNA

BYKKOLBOONII KOMUNIIS (bolşevig) PAARTIIN BURIAAD-MONGOLIIN MOZIIN KOMITEED, BMASSR-iin TOBIIN GYICEDKEKE KOMITEED ba BURPROFSOVEEDIIN ƏDƏR BYRIIIN OORGON.

REDAAGCIIN TELEFOONUUD:
Kariuucalgata redaagtoriin . . . . . [illegible]
Kariuucalgata sekretaariin . . . . . [illegible]
Kedee [illegible] [illegible] . . . .

SOVEED SYYD[illegible]

Soveed syyd — kədəlməriçən angiiin diktatuuriin zeb segeni, socialiis kuuli zuramiigi bejelyylegçe oorgan mən. Soveed syyd—ynekeeree aradzonii syyd; deede ojuun biligiin udka çanartai, bolşeviigiin gol məriigi barimtalsan, aradiin daisanuudta kazar, socialiis əmciigi kamagaalkiin tələə temecedeg, azalçanii intereesiigi əməglədəg kadaa aradzonii itegeleer, kyndelelgeer kyrieelegdesen syyd mən.

Staalinii Konstituuca soveed syydiin kyndelegdeke zergiigi byri deeşeni yrgene, ynekeeree aradzonii şinze çanartaigini ulam sonordkono, syydiigi aradzontoini byri niagtaar kolbono.

«Sydijaanar bejee daasan ba imagta kuuliiin medel doro baika» geze Konstituuca soo batalasani ton jike udkatai. Sydijaagiin kyndete tuşaal daasan niuur niutagiin avtoriteeduudiin urda bykiize kuuliaas kazaigçadta zəələdyylge keke, tereegeeree socialiis kuuli zuramiigi kazagalruulka jabadalnuud ene zyileer eceslen cokigdobo.

«Aradiin syydyyd niitebygediin, ceke ba tegşe sunguuliiin erkiigi yndesen bolgozo, niuuca sungaitiin josoor rajoonii graazdanuudaar gurban ziliin bolzoroor sungagdadag baika» geze Konstituuciin 109 zyil biçebe. Tiikedee aradzon əəsədəə sydijaagi sungana, əəsədəə syydiigi şineer zokioono; sungagdaza oldoson sydijaa sungagçadiingaa urda toocoogoo əkə ujalgatai bolno. Zonii itegemzide kyreegyi, muu, sergeggyi, guibuur sydijaa baibal, udaada sungaltaar kalagdakaas gadana, sungaltiin bolzoroos urda sungagçadani tiime sydijaagi tuşaalaasani boliuulaza çadaka erketei bolno. Tiikedee, aradiin syydyyd yndeseeree selbigdene. Soveed syydiin tyykede şine kuudasa neesen ene uçar bol ynekeeree aradiin, josotoi demokratiis, aradzontoi niagta kolbootoi syydiin ekin zergiigi bejelyylesen kədəlmərigçən angiiin digtatuurata bajaskalanta baidaliigi toliloson udkatai.

Sungamal sydijaanar, sydijaa bejee daasan, syydte aradiin zasedaatelinuud suulcaka, keregiigi ile neemeleer yzeke, gemnegdegçe kadaa əməəryylke erketei, tərəlki keleeree syydte keleke erke—ede bygede bol socialiis demokratiizmiigi, kuuli zuram sakilgiigi ulam bekizyylke arganuud mən.

Angigyi socialiis bəlgəmiigi baiguulza jabaa mənəə cagta kyniigi bolbosoruulan kəməzyylke zorilgo soveed syydiin çukala kereg boloo. Aradiin daisanuudiigi gam kaira ygeigeer keseekiin kazuugaar ene çukala zorilgiigi kamagiin urda tabika josotoi.

Oloniitiin əmcədə, azalda socialiis zarilgoor kandaka; grazdaniin kynyydiin beje bejede kandalcaka karilcaagini socialiis sedkiliin çanartai bolgoko; azabaidalda socialiis moraaliiigi nebteryylke; gerbylede, ekenerte, kyygedte, socialiis joso zuramaar kandaka bolgoko; soveed grazdaniinii sedkil soogoos kuuçanii zanşaliin ylegdeliigi arilgaka; otog aaliiin, nacionaalin ba bişe bişe ylegdelnyydiigini arilgaka; geke mete, Konstituuciin 136 zyiliigi byrin bejelyylke zorilgo tabika josotoi. Staalinii Konstituucaar garaantiisan erke cələənyydiigi grazdaniin bykende dutuugyi edlyylke, grazdaniinii erke cələəgi əcəəkənç tedii kyndeke ygei gesen zorilgo soveed syydiin urda tulaa.

(SOJUUZFOTO).

ZURAG DEERE: Çekoslovaaki ulasiin fizkylityyrnigyyd Ispaaniiin aradta kubcasa ilgeeke geze baina.

ISPAANIDAKI DAINII BAIDAL

Yimyyleeçed Ispaaniiin poortnuudiigi miiineer kyrieelebe

Loondon, dekaabri 21. „Rejiriin" medeecekeni, Malaaga, Alimeeri, Kartakeen, Valeensi, Barseloona, Tarragoona, Santandeer ba Kikoonii poortnuud miin neer (usan doro teserdeg zyil) kyrieeleglee geze generaal **Fraanko** Aangliiin gadaada keregiin miniistrte duulgasan baina.

(TASS).

Zasagiin syydniigi yimyyleeçed buudaba

Pariiz, dekaabri 21.(TASS). Ispaaniiin yimyyleeçediin „Kanarias" geze krejser Rosasiin rajoondo jabasan (Fraanciin kilede oirokono) zasagiin syydniigi buudasan baina. Zasagiin ene syydniigi negen doro yimyyleeçediin samoliooduud boombodoson baina ka. Tiigebeç zasagiin syydne gemteegyi əngərəbə.

Dainii froontnuud deerees

Bilibaao, dekaabri 21. Əcegeldər biskajskiin froontiin Nafarrata rajoondo Yimyyleeçed, dekaabriiin 18-da aldasan poziicaa tekeriyylekiin sedelge keed, jamarç yre gargaagyi baina. Santandeerskiin froontdo respyyblikiinkid genete atanka keze yimyyleeçediigi Byrgoos teeşe kedii kelomeetr cukariuulasan baina. Tiikedee ton çukala poziicanuudiigi ezələbe.

(TASS).

Ispaaniiin kyygedte ba ekenerte tusalamza

Ulaan-Onon. Əzəənii somonii ekin şatiin surguuliiin pioneeriin otriaad (vozaatani **C. Menkiin**) əəsədiingəə cuglaan deere Ispaanidaki grazdaan dainii tukai iledkel sonosoo, Ispaaniiin geroilig aradz nii kyygedte ba ekenerte 65 tekrig 50 mengə cugluulaza zoriuulaba.

Pioneernuud yge kelekedee, Staalin bagşiin kətəlbərieer eke orondomnai socialiizm bekizee, ecege ekemnai cengeleg kokiyy baidaltai bolo, tedenii zoltoi yrener orondoo erdem ukaagi erkim sainaar şudalkadaa erdem surguulida erkim sainaar suralcaja geldebe.

Mən aimag dotorki profsojuuziin byke geşyydiin cuglaan dekaabriiin 5 da bolso, Ispaaniiin geroilig arad zonii kyygedte ba ekenertnege ederiingee calin tusalamza bologon əkə geze togtoobo.

N. Jyndenii.

Paartiiin ekin surguuli

(Manai tuskai korrespondeentoos)

Jaruuna. Egetiin somonii Jerbaanoviin neremzete kolkooziin dergede paartiiin ekin surguuli bii aad, eneende 13 kyn suralcana. Edenii 3-ni paartiiin geşyyn, 6-ni kandidaad, 2-ni komsomoolçuud ba 2-ni paartigyi idebkited. Ene surguuliigi propagandiist nək Ilijiin kətəlbərilene. Ene kryzoog—surguuli bol 1936-onii ekinees koişo tasaldaagyi yrgelzelsen. Ene cagiin turşa soo Karpiinskiin „Poliitikiin jarildaanuud" geze debteriigi dyyrgee.

Mənəə, Ingyyloviin kniilge yzəze, enenee fevraali soo dyyrgeke ba maarta saraas Knoorinii „BK(b) Paartiiin istoori" geze kniilige yzeze ekileke baina.

Ene kryzoogto suralcagçad—komuniistnar bol. yseg biçeg baga medəke zon baina. Tiime deerees Knoorinii kniigii yzekede berketei boloko baisan deerees, Jerbaanoviin neremzete kolkooziin dergede yseg baga medegçediin surguuli neeze, enenee gegeeryyleke arkomaadiin gargasan prograamiin josoor jabuulaka geze baina.

B. Agiinskii.

Bultiini kabaaduulaka

Jaruuna. Yldirgiin somonii Moolotoviin neremzete kolkooz deere yseg biçeg medekegyi ba baga medeke 183 kyn bii aad, tedenii 62 kyniini suralcaida kabaaduulagdaa.

Ene kolkooz deere yseg baga medeke 93 kyn suralcaldaa oroldoo kamaadaagyi, edeniigi likvida tor Semioonovaa kamaaduulkiin koinoos sanaagaa tabika josotoi.

Dugariin.

Jərənkii erdemee deeşelyyleje

Bookon. Buriaad-Jingyydiin gyiced bişe dunda surguuliin dergede jərənkii erdemee deeşelyyleke surguuli neegdeed, eneende tus bylegiin dotorki kolkooziin tyryylegçener, sçetovooduud, somonii soveediin kədəlmərigçəd ba selpoogiin kədəlmərigçəd sainaar suralcaza baina.

Batiin.

Bykii oromnai Staalinii Konstituuciigi saişaana

KURALIIN DELEGAAD NØKØR DORZO CEBEGIIN KØØRØBØ

Soveeduudiin Bykekolboonii Oncojaaraltai VIII Kuraliin delegaaduud, aguu jike oroniigoo bykil zaka kizaar, ugluu tokoinuudaar taraaza, niutag oroniigoo sungagçadta kizaarlasagyi jike bajar acaraza soveed oronii ynde-sen kuuli —Staalinii Konstituuciigi batalsan Soveeduudiin Kuraliin kødel-møri tukai ba şine Konstituuciigi zokiooson ukaan bilig tøgeldør Staalin bagşa tukai kanaşagyi jike sonirkoltoi saikan køørøldøø kene.

Manai respyyblikees sungagdaza oçood, Staalinii Konstituuciigi batalal-casan delegaaduud bucaza jiree. Sungamalnuudaa manai respyybikiin azalçad kemzeeleşegyi jike bajartaigaar, køkiyyleer ugtana. Mønøø, tede dele-gaaduud azayiledberinyyd deegyyr, kødøøgyyr kolkoozuudaar, Ulaan Aar-miiin kesegyydeer, surguulinuudaar toocooto iledkelnyydee keze, yzesen karasan ba køkisøn bajarlasanaa kubaaldaza baina.

Kuraliin delegaad, lejtenaant, oordento nøkør D Cebegiin Kural tukai ba Kural deere, Moskvaada yzesen duulsanaa køørøsøni g loo o biçeje.

Minii talaan

Soveeduudiin Bykekolboonii Kuralda oçokoor, Buriaad mongoliin azalçan aradaas sungagdasan delegaaduudiin toondo orolcozo, Moskvaa oçood, Kreemliiin Jike Ordon soo bolson aguu jike Kuralda suulcaza, aradzonii aguu jike voozdi nøkør Staaliniigi niydeeree karaka, SSR Kolboonii şine Konstituuciin projeekt tukai kelesen voozdiiin gyn jike udkatai iledkeliigi çikeeree sonosoko, olon yndesetenii delegaaduudtai ab adaii erketei garaa ørgølcøzø şine Konstituuca batalalcaka zoltoi baisandaa jikeken bajartai jabanam.

Soveeduudiin Bykekolboonii Kuralda suulcaka, şiidkekii duutai delegaadiin ynemleke biçeg ba Moskvaa zorizo nojaabriiin 17-do jabaka gesen medeeceliigi BMASSR-iin Tøbiin Gyicedkeke Komiteedoos abkadaa, tyryyn itegekeer bişe baigaa. Moskvaa... Staalin... Paarti ba zasagiin udaridagçanartai uulzakab, niydeeree karakab, tedenii yge duulakab geze sanan gekedee, baga balçar nasandaa kynii barlag bolzo, kooso noitoor Kamniin Loçon kulaagiinda kødelmøriløzø jabasan, zoboson tulisan baidalni urdam yzegdesen çingi bolood, tere zobolonto ba'dalaa mønøønii cengelig køkiyy ba daltai zişeelen yzekedee, ceregiinç kyn bolbol, sedkel minii ujaraa sen.

Moskvaa, Kreemli dotor

Moskvaa goorod kyreze jirekedemnai, Moskvaagiin azalçad kyndete josoor bideniigi ugtaza, niislel goorodiin ton saikan gostiinica bairada buulgaa sen.

Moskvaagiin zonii bolbosorongui ba kyndeledeg, abari zangaar zøølen, aka dyyner mete baisaniigi bi jikeer gaikaab. Gudamzaar tøg tømen kynyyd, jike jaarasan tykeltei iişe tiişee selgen jabaza baibaç, beje bejee dairalcaka, øsørilcøkø, karaaliin yge kelelceke yzegdel ygei daa, sogtuu kyn ba kuligaanguud jørødøøç niydende karagdakagyi jym. Gene bolzo, kyn kyniigi kalta kulta dairazarkioo bol, dairagça kyniini tere doroo zogsozo gemteigee medyyleed kylicekiigi guidag ba gudamzada jabasan kynees juuma asuukada delgerengii kariuu øgøød oçodog, iime baina. Bi eneniigi jikeer gaikasandaa jarinab.

Kreemliiin Jike Ordon. Kuraliin ekilkees keden cag urda Ordonii Jike zaal køkiyy bajartai delegaaduudaar dyyrçesen baiba. Delegaaduud minuuta byri nemeze, bøløg bøløgøørøø suurinuudaa ezeleze suuna. Bidener — Buriaadmongoliin delegaadnar tere jike zaaliin 51-ki riaadta suubabdi. Kuraliin seegdeke cagiin kyreegvi baisanç bol bide kylieeze jadaza, cag minuu tiin sara zil mete udaanaar øngørkiigi gaikalcaza suusan bide.

Egce taban çaas. Preziidiymiin stooldo aguu jike Staalin, Moolotov, Kaliinin, Voroşiilov, paarti ba zasagiin bişe udaridagçanar orozo jirebe...

Martagdaşagyi minuutanuud

Ordonii Jike zaal delbelzesen mete bolzo, usandalain orgilson şingi, nergime ovaaca, «Uraa» kaşkaraldaan sooguur, bi bii çadalaaraa: «aguu jike voozdi nøkør Staalin mandatugai!» geze, manai Buriaadmongoliin aradzonii keleke tyryyşiin yge kaşkaran kelesenbi. Zaal dotor ki mingan delegaadnar nada şingi basa le negen duugaar kaşkaraldaza, aguu jike Staalinda inaglasanaa, ynen beje sedkelee øgøsønøø Staalin bagşaa toorizo byri bekieer zagsaka kyselee medyylee sen.

Staalin bagşiin urin zøølen, inieebkilesen zabkalanta syrtei şaraigi karakadaa, Soveed oronii 170 milioon zonii inagiin inag bainadaa geze cokom sanan gekedee, sedkil byri køørøzø, bajarlasandaa aliganiigaa kaluu bucalaza øbødøtør taşasanaa syylde medebeb.

Eneeken yje minuutanuudiigi nasan soogoo martaka ygeib. Eneen zuura minii sedkilde omog tørøzø, zaal soo suulcasan gadaadiin tøløølegçødiigi jaaza bainaab geze karakadam, Ispaaniiin ba bişe mantai baricaatai gørønyydiin tøløølegçød bidentei adali aligaa taşalcakada, Germaani, Itaali, Aangli g. m. gørønyydiin tøløølegçød uruu duruu, baiza suuza jadan, iişe tiişee jabaza, niuuraa keke gazaraa olzo jadasanşag baigaa. Imel ka sen geze sanaandaa omogtoigoor bi aligaa byri çangaar taşaa sem.

Staalinii Konstituuca

Nøkør Kaliininii yge kelesenii syyleer SSR Kolboonii şine Konstituuciin projeekt tukai iledkel kekiini aguu jike Staalinda yge økødøni, byri ky ceteigeer, byri syrteigeer, nergime ovaaca udaan cag soo bolzo, aguu jike voozdidoo kizaarlaşagyi jike bajar kyrgee semdi.

Nøkør Staalinii iledkelee ekilekede, Ordonii Jike zaal kooson mete ç'meegyi bolzo, kyn byri Staalin bagşiin kelesen todo sonor yge byriigi, negiiç geengyi, oilgozo, kaduuza abkaa şagnaçaba.

Manai şine Konstituuca bolbol, Soveed oronii azalçan aradiin ba bykii delekei deereki kødølmøriçøn angiiin revoliuucan temeceliin tug sylde bolko kyn — aguu jike voozdi Staalinii nereer nerelegdesen baina. Ene bolgyn jike udka çanartai. Staalinii Konstituucada, Soveediin aguu jike aradiin 19 zilde kyçer kynde baildaagaar oloson bykii ilaltanuudiigi gerel tyylen karuulana.

Kødølmøriløkø erke! Amaraka erke! Suralcaka erke! Iime jike erkenyydiigi aradzondoo olgoson ba ede erkenyydiigi kyced edelyyleze çadaka Konstituuca geze manai oronoos bişe, ondoo jamar orondo baika belei.

Ene tyykete kuraliin bolson edørnyyd, kuralda suulcasan ganca namada bişe, manai Soveed oronii azalçan arad bykende martagdaşagyi edørnyyd møn boloo.

Darimnai kuurai, selmemnai kurca

Sanasan sanal, karasan yzesenee kuu køørøkø boloosaa baragdakaar bişe tula, bi tobşo tediigeer dyyrgekem.

Mønøø, brigaadiingaa nege tasagiin ulaanceregçediin urda toocooto iledkelee keleeb. Øşøø eskadroon, zvooduudaar jabaza toocooto iledkelee kekeb. Ede bol minii tyryyşiin ujalga møn. Aguu jike Staalinii iledkeliigi yge ygeereni, Staalinii Konstituuciigi zyl zyileereni ulaanceregçyydte o'lguulaza økø ba øørøø biçiikanç kazagaigyigeer bodoto baidaldani gyicedkekeer oroldozo jabanab.

Altan ysegyydeer biçegdesen Staalinii Konstituucaar byri jike idebki kyce oroson ba zebsegzesen, Ulaan Aarmiin daişalakii nege salbarini bolko manai Buriaadmongoliin yndesen kavbrigaadiin ceregçyyd ba komandiirnuud bygedeeree edør byriingee ceregiin suralcaliigi ba daiçalakii beledkeliigi deeşelyyleze, gadaa talaasamnai karkis daisanguud sociaIiis eke oroniigiimnai dobtolokoor jirebeleni, paartiiin ba zasagiin tyryyşiin uriaagaar, tedeniigi kiledeç kyrgengyi ynesen tobrog bolgokoor belemdi. Darimnai kuurai, selmemnai kurca —geed nøk. D. Cebegiin køørøøgøø dyyrgebe.

D. D. Dorziin.

Respyyblike dotor

1936 onii dekaabriiin 20-noos 1937 onii janvaariiin 1 kyrter respyyblikiin bykii MTS-deer traagtar ba bişe kedee azaliin maşiinanuudiigi zasabarilka stakaanovtanii dekaadnig bolzo baina.

***

Gazartariaalangiin Arkomaadiin tabisan namar ebeliin cagta keke josotoi agroteeknikiin jabuulganuudiin tøsøbiigi BMR-iin Arkomsoveed batalba.

Ene tøsøbiin josoor respyyblikiin kolkoozuud 100000 gegtaar gazarta casa togtooko bolbo. 1530000 geegtaar gazarta şibke taraaka; 44000 ceentner ynese cugluulka.

***

M.N. Jeraaanoviin nerem-zete komuniis deede surguuliin dergede kolkooziin ked elmeriçediin kvalifikaaciigi deeşelyylke surguuli neegdeed kølølzø baina. Kolkooziin tyryylegçed brigadiirnuud ba feermiigi erkilegçediin kyyrse ene surguuliiin dergede dekaabriin 1-ees ekilze maart in 1 kyrter yrgelzelne. Kamta 160 kyrsaantnar ene kyyrsede suralcaza baina.

***

Ulaan-Yde kotiin tebiin myzein bykii tasaguud eldeviin yzeskelen zyilnyydeer bajal g bolzo baina.

Syyliin yjede aza yiledberiiin tasagta Buriaadmongoliin azayiledberiin jike oronuud: Mikailiiin Mikanii kombinaat, Melkombinaad ba PVZ-iin makeet abtaba.

Øngeregçe zunii ba namariin yjede Kabanii raioonoos, Ulaan-Yde şadariin zoonoos 800 ondoo emiin urga naliigi bagzali şinzelke tasagtani orobo.

Basa ene ziliin nojaabri sarada, Bargaz nii aimagiin Kiriilova ekener maamontiin (zaan tereltei tom amitanii) kabasa myzeide acarsan baina. Ene kabasan gazar doro keden zuun zil bulaatai keptesen baibaç, emekireegyi baiba.

Kylityyrne boloko

Jaruuna. Ezetiin somon dotor oroidoo nege unşalg in baişan, 2 klyyb, 2 3 baiani bii. Nege kojor raa lioo tooçkonuul bii aad, engersen zilees koişo ked leegyi. Eneeniigi zasulakiin tølee ankaraka josotoi. Somonii unşalgii baişangiigi daagaa nøk. Tarmaajev bol, unşalgiin baişangiin kødølmøri jabuulaka tukai zaa plaan tøsøb kesen ud, tereegeeree øşøø kødøløøgyi sunu. Jaub gekede, Tarmaajevin kelelgiin josoor, ganca la „aimagaas elleb „nojodiin" jabakada, karuulaka plaan" tabisan bolono. Kylityyrne ek dølmøriigi saizaruulaka keregtei.

Basiili D.

SONOSKOL

„Ynen“ gazeetada biçedeg nөkөd aa!

Dariikan cagaa өөsөdіingөө todorkoi aadresuudiigi (pooştiin tasag, aimag, somon, kolkooz ba өөriin nere obog gyiced todoor) «YNEN» gazeetiin redaagcada ilegeegtii. Ƶiliin eces bolobo, tanai gonoraariin toocoo keke aad, aadresiitnai sain medekegyigees saataza bainabdi.

REDAAGCA.

SONOSXOL

Byxexolboonoi Komuniis (bolşeviig) Paartiiin Buriaadmongol Moƶiin Komiteedei, BMASSR-ei Tybei Gyisedxexe Komiteedei, Profsojuuzai Buriaadmongoloi Soveedai OORGAN

BURIAADMONGOLOI YNEN

GAZEETA 1937 on soo yder byri GARXA

ŞAMDAƵA ZAXIGTII

ZAXIXA YNENЬ: 12 hariin — 15 tyxerig;
6 hariin — 7 tyxerig 50 myn.;
3 hariin — 3 tyxerig 75 myn.;
1 hariin — 1 tyxerig 90 myn.;

BYXELI ƵILEER ZAXIGTII

Pooçtiin tahaguud, naidalgatan, bişeg zөөgөөşen, „Sojuuzpeçaatiiin“ aimaguudai tahaguud zaxilii abdag.

…mer gargasan G. DANZANII. Veratalagça C. BATIIN «B.-M Praavda» ba «YNENII» tipograafi. Ypolglavliit 937.